

Základná škola, Jilemnického ulica 204/11, Dunajská Streda

Smernica č. 10

PREVENCIA A RIEŠENIE ŠIKANOVANIA ŽIAKOV

Vypracoval	Mgr. Vladimír Jančovič	
Schválil	PaedDr. Peter Gajdoš	
Vydanie	prvé	
Platnosť od	01.09.2024	
Účinnosť od	02.09.2024	

Článok 1

Úvodné ustanovenie

Riaditeľ Základnej školy, Jilemnického ulica 204/11, Dunajská Streda v súlade so Smernicou č. 36/2018 Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky podľa § 3 písm. d) a o) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) v súlade s článkom 11 ods. 2 písm. f) vydáva túto smernicu, ktorá upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania detí a žiakov, možnosti preventívneho pôsobenia a metódy riešenia šikanovania žiakov v nadväznosti na zodpovednosť školy a školského zariadenia podľa § 144 ods. 1 písm. o) a § 153 ods. 1 zákona a na práva žiaka podľa § 144 ods. 1 písm. i) a k) zákona.

Článok 2

Charakteristika šikanovania

Šikanovaním rozumieme akékoľvek správanie žiaka alebo žiakov, ktorých zámerom je ublíženie inému žiakovi alebo žiakom, prípadne ich ohrozenie alebo zastrašovanie. Ide o cieľené a opakované použitie násilia voči takému žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z najrôznejších dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť. Šikanovanie sa prejavuje v rôznych podobách, ktoré môžu mať následky na psychickom a fyzickom zdraví.

1. Podstatnými znakmi šikanovania sú:

- a) úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému,
- b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
- c) opakované útoky,
- d) prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou.

2. V prípade agresorov často ide o jedincov

- nadpriemerne telesne zdatných, silných, obratných (hlavne pri fyzických útokoch),
- s veľmi dobrou inteligenciou, ktorá umožňuje vymýšľať rafinované formy agresie, čím môže nahrádzať nedostatok fyzickej sily,
- sebaistých, neúzkostných, často však poškodených nevhodnou výchovou,
- typická je túžba dominovať, ovládať druhých, bezohľadne sa presadzovať,
- ktorí sa ľahko urazia, sú vzťahovační,
- pre ktorých ubližovanie druhým robí radosť,
- ktorí majú temperamentné predpoklady (výbušnosť, impulzivnosť); často posilňované rodinnou výchovou (nedostatok záujmu, citový chlad, ponižovanie, fyzické násilie, agresívne správanie rodičov),

- ktorí sa chcú týmto spôsobom zaradiť do partie.

3. Obeť šikanovania

Obeťou šikanovania sa môže stať každý. Šikanovanie hrozí deťom, ktoré prídu ako nové do zohraného kolektívu. Tieto deti sa stanú predmetom nepriateľstva pre svoju akúkoľvek prednosť. Môžu to byť deti premýšľavé, príliš zrelé a ušľachtilé, infantilné pre svoju jemnosť. Najčastejšie sa stávajú terčom šikanovania deti vtedy, ak

- sa od skupiny odlišujú pre nejakú zvláštnosť (dobrý žiak alebo handicap),
- majú v škole málo kamarátov,
- ťažšie nadväzujú kontakty,
- na ostatných pôsobia dojmom citovo labilných,
- ide o deti zo sociálne slabšej vrstvy (menej atraktívne oblečené, hygienická zanedbanosť),
- provokujú agresiu vlastným správaním,
- majú nízke sebavedomie,
- majú sklon pociťovať zanedbanie bez dostatočného dôvodu,
- sa považujú za hlúpe a nezaujímavé,
- sa submisívne podriaďujú,
- sa ťažko presadzujú medzi vrstovníkmi.

4. Prejavy šikanovania

a) Priame znaky šikanovania

- posmešné poznámky na adresu žiaka, pokorujúce alebo urážlivé prezývky, nadávky, ponižovanie, posmech, hrubé žarty na jeho účet, pričom rozhodujúcim kritériom je, do akej miery je daný žiak konkrétnou prezývkou alebo „žartom“ zraniteľný,
- kritika žiaka, výčitky na jeho adresu, najmä prednesené nepriateľským až nenávisťným alebo pohrdavým tónom,
- nátlak na žiaka, aby dával vecné alebo peňažné dary šikanujúcemu alebo za neho platil,
- príkazy, ktoré žiak dostáva od iných spolužiakov, najmä panovačným tónom a skutočnosť, že sa im podriaďuje,
- nátlak na žiaka k vykonávaniu nemorálnych až trestných činov či spoluúčasti na nich,
- strkanie, štvchanie, údery, kopance, ktoré nemusia byť zvlášť silné, ale nápadné môže byť aj to, že ich obeť neopláca,
- šarvátky, v ktorých jeden z účastníkov je zreteľne slabší a snaží sa uniknúť,
- fyzické útoky,
- príkazy agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť,

- odcudzením vecí,
- vyhrážaním, zastrašovaním, vydieraním,
- zneužitím osobných údajov, fotografií,
- šírením nepravdivých informácií,
- kyberšikanovaním.

b) Nepriame (varovné znaky) znaky šikanovania

- žiak je počas prestávok často osamotený, ostatní o neho nejavia záujem, nemá kamarátov, ignorujú ho,
- pri tímových športoch býva jedinec volený do družstva medzi poslednými,
- počas prestávok vyhľadáva blízkosť učiteľov,
- ak má žiak prehovoriť pred triedou, je neistý, ustrašený,
- pôsobí smutne, nešťastne, stiesnene, má blízko k plaču, stáva sa uzavretým,
- jeho školský prospech sa niekedy náhle a nevysvetliteľne zhoršuje,
- jeho veci sú poškodené alebo zničené, prípadne rozhádzané,
- zašpinený alebo poškodený odev, stále mu chýbajú nejaké jeho veci,
- odmieta vysvetliť poškodenie a stratu vecí alebo používa nepravdepodobné výhovorky,
- mení svoju pravidelnú cestu do školy a zo školy,
- začína vyhľadávať dôvody pre absenciu v škole,
- odreniny, modriny, škrabance alebo rezné rany, ktoré nedokáže uspokojivo vysvetliť.

5. Kyberšikanovanie

Kyberšikanovanie je priama forma šikanovania, pri ktorej ide o zneužitie informačno-komunikačných technológií (najmä telefónu, tabletu, internetu a sociálnych sietí) na úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrašovanie, pričom sa často vyskytuje v spojení s inými formami šikanovania.

Kyberšikanovanie má najčastejšie tieto znaky:

- a) sociálna prevaha alebo psychická prevaha agresora, nie je nutná fyzická prevaha,
- b) agresor vystupuje často anonymne,
- c) útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť,
- d) agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obeť na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú,
- e) útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi,
- f) útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb,
- g) agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
- h) útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase,
- i) obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť,

- j) obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora,
 - k) zverejnené informácie, fotografie a audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.
6. Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.
7. Žiak, ktorý je agresorom, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin
- a) ublíženia na zdraví,
 - b) obmedzovania osobnej slobody,
 - c) lúpeže,
 - d) vydierania,
 - e) hrubého nátlaku,
 - f) nátlaku,
 - g) porušovania domovej slobody,
 - h) sexuálneho násillia,
 - i) sexuálneho zneužívania,
 - j) krádeže,
 - k) neoprávneného užívania cudzej veci,
 - l) poškodzovania cudzej veci,
 - m) nebezpečného vyhrážania sa,
 - n) nebezpečného prenasledovania,
 - o) výroby detskej pornografie,
 - p) rozširovania detskej pornografie,
 - q) prechovávanlia detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení,
 - r) ohovárania.

Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu priestupku proti občianskemu spolunažívaniu alebo priestupku proti majetku.

8. Riaditeľ školy oboznamuje s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania
- a) všetkých žiakov príslušnej školy a ich zákonných zástupcov,
 - b) zamestnancov školy príslušnej školy,
 - c) osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
 - d) zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu.
9. Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania. Pri príprave a realizácii celoškolskej stratégie najmä
- a) vytvára pozitívne prostredie v škole,
 - b) podporuje prosociálne správanie a vzťahy detí,

- c) určuje v školskom poriadku pravidlá
 - správania sa vrátane sankcií za ich porušenie,
 - používania informačno-komunikačných technológií (mobilných telefónov, tabletov, počítačov a iných komunikačných technológií) v priestoroch školy,
 - d) rozpracúva podrobnosti prevencie a riešenia šikanovania žiakov vo vnútornom predpise školy,
 - e) zabezpečuje v súlade s pracovným poriadkom školy zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení a v čase mimo vyučovania, najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať,
 - f) oboznamuje pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
 - g) informuje o postupe pri zistení šikanovania, najmä
 - pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
 - žiakov,
 - zákonných zástupcov žiaka,
 - osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
 - zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu,
 - h) zabezpečuje zverejnenie kontaktných údajov inštitúcií, ktoré sa prevenciou a riešením šikanovania zaoberajú,
 - i) určuje v pracovnom poriadku školy povinnosť zamestnancov školy oznamovať podozrenie zo šikanovania,
 - j) zabezpečuje vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania, vrátane kyberšikanovania, prostredníctvom zvyšovania digitálnej gramotnosti učiteľov,
 - k) spolupracuje s odbornými zamestnancami príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „centrum“) a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne,
 - l) zapája do prevencie šikanovania žiacku školskú radu, radu školy a zriaďovateľa.
10. Škola zodpovedá za žiakov v čase vyučovania a v čase organizovania školských akcií. Škola zodpovedá aj za škodu, ktorú v čase vyučovania, resp. v dobe vykonávania tzv. prechodného dozoru spôsobí žiak, pokiaľ ten, kto je povinný vykonávať dozor, nepreukáže, že náležitý dozor nezanedbal. (§422 Občianskeho zákonníka).
11. Šikanovanie nesmie byť zamestnancami školy v žiadnej miere akceptované a pedagóg ho musí bez meškania riešiť a každej jeho obeti poskytnúť okamžitú pomoc.

12. Zodpovedným za priestupky je ten, kto v čase jeho spáchania dovŕšil štrnásť rok svojho veku. Ak spácha priestupok osoba, ktorá čase jeho spáchania dovŕšila štrnásť rok a neprekročila osemnásť rok svojho veku, zaraďuje sa do kategórie „mladistvých“.
13. Šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu priestupku proti občianskemu spolunažívaniu (§ 49 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.) alebo priestupku proti majetku (§ 50 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).
14. Skutočnosť, že fyzická osoba nie je trestne zodpovedná z dôvodu nízkeho veku, nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú žiak spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú žiak spôsobil na zdraví. Zákonný zástupca žiaka a žiak zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.
15. Páchatel'om trestného činu je ten, kto trestný čin spáchal sám. Za spolupáchatel'stvo trestného činu sa považuje, ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých osôb.
16. Učiteľ, ktorému bude známy prípad šikanovania a neprijme v tomto smere žiadne opatrenie, sa vystavuje riziku trestného postihu. Takýmto konaním môže pedagogický zamestnanec naplňať i skutkovú podstatu trestného činu neprekazenia trestného činu, neoznámenia trestného činu alebo ublíženia na zdraví a to tak, že inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo uloženú mu podľa zákona.

Článok 3

Prevenia šikanovania

Podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania ako antisociálneho správania jednotlivcov i skupín sa musia oboznámiť všetci žiaci, zamestnanci školy a rodičia. Pre žiakov, pedagogických zamestnancov i rodičov je potrebné vedieť, že tieto formy správania nie sú neškodným humorom a zábavou, mali by sa oboznámiť predovšetkým s negatívnymi dôsledkami šikanovania, a to tak pre jeho obeť, ako i pre agresorov. Za zvlášť nebezpečné je potrebné považovať tendenciu podceňovať počiatočné prejavy šikanovania.

1. Dôležité aktivity školy sa nedajú spájať len s vyučovacími predmetmi, ale sa týkajú všetkých činností a situácií v škole, v ktorých sa žiak učí prijímať všeobecné hodnoty spoločnosti, identifikovať sa s nimi a konať v ich duchu v každodennom živote.
2. Prevenia šikanovania sa zabezpečuje najmä formou
 - a) súčasťi výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca v rámci každodenného vyučovania, obsahového zamerania a didaktiky predmetov a prierezových tém:
 - 1) osobný asociálny rozvoj,
 - 2) mediálna výchova,

- 3) multikultúrna výchova,
 - 4) ochrana života a zdravia,
 - 5) výchova a vzdelávanie k ľudským právam,
 - 6) výchova k občianstvu,
 - 7) boj proti extrémizmu,
 - 8) .výchova k manželstvu a rodičovstvu a
- b) súťaží, hier, prednášok alebo diskusií organizovaných školou alebo organizovaných inými relevantnými subjektmi.
3. Riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ priebežne informujú zákonných zástupcov, opatrovníka, osoby, ktorým súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov (ďalej len „osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa“) alebo zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu o preventívnych činnostiach školy. Pri realizácii preventívnych činností školy riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ venujú zvýšenú pozornosť efektívnosti týchto činností. Za efektívnu stratégiu v príslušnej oblasti sa nepovažujú jednorazové činnosti, kultúrne podujatia, moralizovanie a zastrasovanie.
4. Riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ vopred preveria navrhované preventívne činnosti školy s cieľom predísť nežiaducemu vplyvu neodborných činností, ako aj škodlivému vplyvu kultov, siekt či extrémistických organizácií na žiakov.
5. Riaditeľ školy oboznamuje s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania:
- a) všetkých žiakov príslušnej školy a ich zákonných zástupcov,
 - b) zamestnancov školy príslušnej školy,
 - c) osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
 - d) zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu.
6. Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania. Pri príprave a realizácii celoškolskej stratégie najmä
- a) vytvára pozitívne prostredie v škole,
 - b) podporuje prosociálne správanie a vzťahy detí,
 - c) určuje v školskom poriadku pravidlá
 - správania sa vrátane sankcií za ich porušenie,
 - používania informačno-komunikačných technológií (mobilných telefónov, tabletov, počítačov a iných komunikačných technológií) v priestoroch školy,
 - d) rozpracúva podrobnosti prevencie a riešenia šikanovania žiakov vo vnútornom predpise školy,
 - e) zabezpečuje v súlade s pracovným poriadkom školy zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení a v čase mimo vyučovania, najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať,

- f) oboznamuje pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
 - g) informuje o postupe pri zistení šikanovania, najmä
 - 1) pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
 - 2) žiakov,
 - 3) zákonných zástupcov žiaka,
 - 4) osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
 - 5) zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu,
 - h) zabezpečuje zverejnenie kontaktných údajov inštitúcií, ktoré sa prevenciou a riešením šikanovania zaoberajú,
 - i) určuje v pracovnom poriadku školy povinnosť zamestnancov školy oznamovať podozrenie zo šikanovania,
 - j) zabezpečuje vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania, vrátane kyberšikanovania, prostredníctvom zvyšovania digitálnej gramotnosti učiteľov,
 - k) spolupracuje s odbornými zamestnancami príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „centrum“) a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne,
 - l) zapája do prevencie šikanovania žiacku školskú radu, radu školy a zriaďovateľa.
7. Škola zabezpečí podľa ponuky vzdelávanie v oblasti prevencie šikanovania, vrátane kyberšikanovania, prostredníctvom zvyšovania digitálnej gramotnosti učiteľov.

Článok 4

Metódy riešenia šikanovania

Odhalenie šikanovania býva niekedy veľmi ťažké i pre skúseného pedagóga. Najzávažnejšiu negatívnu úlohu pri jeho zisťovaní hrá strach (alebo snaha o utajenie) u obetí, ale aj agresorov a ďalších možných účastníkov. Chrániť zdroj informácií, neprezradiť ho, ak si to sám nepraje a nechce pristúpiť na otvorenú konfrontáciu. Celý prípad riešiť pokojne, s dostatkom času. Pri riešení prípadu čo najmenej prezradíme o tom, čo už vieme a o tom, čo nemôžeme dokázať.

1. Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba pri zisťovaní a preverovaní šikanovania najmä
 - a) zabezpečí bezodkladnú pomoc obetiam a ochranu obetí,
 - b) zabezpečí dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie,
 - c) vykonáva opatrenia na zabránenie novej krivej výpovede agresora jeho izoláciou počas preverovania šikanovania,
 - d) preveruje šikanovanie bezodkladne v čase, keď agresor nie je ešte dohodnutý na spoločnej výpovedi s obeťou, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili,

- e) zabezpečí, aby obeť nebola konfrontovaná s agresorom,
- f) zabezpečí zistenie vhodných svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov so svedkami,
- g) uchováva dôkazy pri podozrení na kyberšikanovanie v spolupráci s koordinátorom informatizácie alebo externým expertom,
- h) kontaktuje vo vzťahu k obeti, agresorovi a svedkovi šikanovania:
 - 1) zákonných zástupcov,
 - 2) osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
 - 3) zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu,
 - 4) zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí asociálnej kurately, v ktorom je žiak umiestnený,
- i) kontaktuje miestne príslušné centrum,
- i) zabezpečí použitie anonymnej dotazníkovej metódy,
- k) vedie písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadov šikanovania
- l) zabezpečí pri rozhovoroch prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
- m) ohlasuje príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu.

2. Rozhovor s obeťou

- necháme dieťa samostatne hovoriť, citlivo ho povzbudzujeme, aby hovorilo čo najviac,
- pri spontánnej výpovedi sa začneme pýtať na všetky podrobnosti,
- otázky: „Čo sa stalo? Kde sa stalo? Kto čo urobil? Ako sa správali ostatní prítomní?“,
- obeť uistíme o tom, že ju budeme chrániť,
- môžeme dieťa požiadať, aby celý incident napísalo,
- ak je viditeľné zranenie, upovedomíme lekára, prípadne políciu,
- upovedomíme rodičov,
- na otvorenú konfrontáciu dieťa neprehovárime, iba mu to navrhujeme, ak nesúhlasí, znovu ho ubezpečíme o ochrane,
- pozor na falošné obvinenia.

3. Rozhovor s agresorom

- skôr ako začneme naostro vyšetrovať, zvážime, aká je možnosť agresora usvedčiť,
- ak je táto možnosť malá, hlavne v prípade strachu a obáv obeť, musíme sa uspokojiť s tým, že urobíme všetko pre ochranu obeť,
- otvorene povieme o obvinení a sledujeme reakcie (chránime obeť i svedkov),
- rozprávame pokojne, neoddáваме sa prípadnému hnevu,
- necháme samostatne hovoriť agresora, prípadne mu dáme celú situáciu napísať,

- kladieme mu jasné a presné otázky,
 - kým prípad nie je vyriešený, neodsudzujeme,
 - aj v prípade vyriešeného problému odsúdime čin, nie celú osobnosť (ako človek má šancu na nápravu),
 - informuje o možných sankciách a ďalšom postupe.
4. Rozhovor so svedkami
- individuálne rozhovory,
 - kladieme konkrétne otázky (kto, kedy, ako),
 - v prípade, že sa nám nedarí, položíme takú otázku, z ktorej sa už predpokladá, že dieťa určitú vec videlo „Kde si bol, keď...“ namiesto „Ublížil X žiak žiakovi Y“,
 - dobré sú otázky, na ktoré sa nedá odpovedať áno –nie – neviem,
 - musíme čeliť výhovorkám.
5. Rozhovor s rodičmi obeť
- informujeme ich o celom priebehu vyšetrovania,
 - ubezpečíme ich o ochrane ich dieťaťa,
 - snažíme sa dohodnúť na spolupráci.
6. Rozhovor s rodičmi agresora
- rodičov pozveme na pohovor,
 - oboznámime ich o priebehu vyšetrovania, o podstate činu i o celkovom správaní sa dieťaťa v škole,
 - u týchto rodičov, ktorí nemajú záujem spolupracovať, a ktorí priamo negatívne ovplyvnili správanie svojho dieťaťa, rozhovor zbytočne nepredlžujeme, oboznámime ich o možných sankciách a o ďalšom postupe,
 - zápis z rozhovoru im dáme podpísať.
7. Oboznámenie triedy
- oboznámenie spolužiakov, či a ako budú vinníci potrestaní,
 - vo vážnejších prípadoch by mal tento rozhovor viesť riaditeľ,
 - v prípade obáv o bezpečnosť obeť od tohto kroku upustíme.

Článok 5

Opatrenia na riešenie šikanovania

Z opatrení pre obeť a jej zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je obeť umiestnená na základe rozhodnutia súdu sú najmä:

- odporúčanie rodičom obeť vyhľadať individuálnu odbornú psychologickú pomoc,

- zorganizovanie skupinového intervenčného programu riaditeľom školy v spolupráci so psychológom,
 - zaistenie bezpečia obete,
 - informovanie a poradenstvo pre rodičov obetí.
1. Z bežných opatrení pre agresorov možno použiť:
 - odporúčenie rodičom agresorov vyhľadať odbornú starostlivosť,
 - výchovné opatrenia až zníženie známky zo správania,
 - preloženie agresora do inej triedy ak je agresor schopný stále ohrozovať svoje okolie.
 2. V mimoriadnych prípadoch sa môžu použiť ďalšie opatrenia:
 - odporúčanie rodičom umiestniť žiaka na dobrovoľný diagnostický pobyt do miestneho príslušného diagnostického centra, prípadne do liečebnovýchovného sanatória,
 - oznámenie príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny – sociálnoprávna ochrana detí za účelom využitia nutných výchovných opatrení v prospech maloletého v zmysle Zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, v znení neskorších predpisov,
 - oznámenie príslušnému útvaru Policajného zboru SR, ak došlo k závažnejšiemu prípadu šikanovania, pri ktorom je podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo čin inak trestný (u maloletých).
 - Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.

Článok 6

Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Riaditeľ školy je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil

- a) šikanovania,
 - b) spáchania trestného činu uvedeného v čl. 2 ods. 8 alebo opakovane páchal priestupky uvedené v čl. 2 ods. 12 v súvislosti so šikanovaním.
1. Riaditeľ školy je povinný orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť
 - a) podozrenie podľa odseku 1,
 - b) skutočnosti, ktoré ohrozujú obeť, agresora alebo svedkov,
 - c) opatrenia, ktoré prijal podľa článku 4 alebo článku 5.

Článok 7

Spolupráca školy so zákonnými zástupcami žiakov, osobami, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadením, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu

1. Pri podozrení na šikanovanie žiaka spolupracujú riaditeľ školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca, ďalší pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci s rodinou obeť a s rodinou agresora.
2. Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci dbajú pri rozhovore so zákonným zástupcom obeť, agresora alebo svedka najmä na zachovanie dôvernosti informácií.
3. Riaditeľ školy môže odporučiť zákonným zástupcom agresora a osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadeniu, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu, umiestniť agresora na dobrovoľný diagnostický pobyt do diagnostického centra alebo do liečebno-výchovného sanatória.
4. O úkonoch podľa tohto článku osoba poverená riaditeľom školy vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom vyhotovení poskytne každej zo zúčastnených osôb.

Článok 7

Záverečné ustanovenie

1. Dodržiavanie tejto smernice je záväzná pre všetkých žiakov školy, zákonných zástupcov žiakov a zamestnancami školy.
2. Triedni učitelia sú povinní oboznámiť s touto smernicou žiakov na triednych hodinách a rodičov na triednych aktívoch Združenia rodičov na začiatku školského roka.
3. Smernica Prevenca a riešenie šikanovania žiakov je dostupná v každej triede a na webovej stránke školy.

Článok 8

Súvisiace dokumenty

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška č. 223/2022 Z. z. Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o základnej škole

Vyhláška 339/2023 Z. z. Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii

Smernica Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach

Vnútorňý poriadok Školského klubu detí